

Příběh klienta z lodi Hermes

Mgr. Tomáš Blaha, Psychologická poradna pro lidi bez přístřeší na lodi Hermes

Marian (*jméno je změněno*) se narodil v Praze před 40 lety. Jeho matka se o něj nemohla kvůli vlastním problémům postarat, a proto byl umístěn do kojeneckého ústavu. Z něj přešel do dětského domova poblíž Přerova (později byl zrušen, protože neodpovídal normám) a zde byl vychováván „tetami“. Na své vychovatelky vzpomíná s láskou a úctou, i když podmínky v domově byly tvrdé a občas docházelo i k fyzickým trestům. Marian sám o podmínkách v ústavu říká: „Mně vychovaly tety a tety jsou pro mě nejdůležitější. Jsou jako matky, ale je to ještě něco víc. Doma vychovaly svoji rodinu a pak ještě nás. Hodně poznaly, jací jsme. Byly autority. Naučily nás neuhýbat a stát si za svým.“ Marian se jako dítě také účastnil zácviku pěstounů: „Několikrát jsem byl u pěstounů. Po dvou měsících jsme se měnili – byli jsme zkušební, na nás se pěstouni učili. Dostávali jsme dárky, ale tety říkaly, že když nám někdo něco bude dávat, musí být teta u toho. A nikdy jsme si nemohli vzít peníze. Dávali nám je třeba, ale já si je nikdy nevzal.“ Ještě nyní se Marian občas s některou z tet potká a říká, že jsou to pro něj moc milá setkání.

Marian se vyučil zahradníkem a odešel na vojnu. Zde byl přidělen ke zdravotníkům, na což je dodneška hrdý. Vzhledem k důrazu na řád v dětském domově pro něj vojna byla prostředím, kde se rychle adaptoval. Přes kamarády zde poprvé zkusil amfetaminy a tento návyk mu zůstal dodnes.

„Po vojně mě to hned táhlo pryč, našel jsem si brigádu, vydělal si na cestu a šel pryč.“ Marian cestoval skoro po celé Evropě. Navštívil Itálii, Španělsko, Francii, Rakousko, Slovensko, Polsko, Německo a Anglii. V Anglii strávil nejvíce času. Na cestách se živil různě. Pomáhal na statku s dobytkem, sbíral ovoce, dělal pomocné práce na stavbách. Na tyto zkušenosti vzpomíná rád, i když mu několikrát ve vyhrocených konfliktních situacích s ostatními spolupracovníky nebo úplně neznámými lidmi šlo o život. Rovněž si velmi pochvaluje systém péče o lidi bez přístřeší ve Velké Británii – ať už z hlediska státu nebo i jednotlivých občanů. I když neumí jazyky na certifikované úrovni, vždy se domluví.

Před šesti lety se vrátil do České republiky. V průběhu času získal rekvalifikaci na barmana a jeřábníka. Dále pracoval i ve své původní profesi jako zahradník, dělal kopáčské práce a u kabelových servisů tažení optických kabelů. Sbírá papír a prodává ho do sběrných surovin (*v jazyce lidí bez přístřeší se této činnosti říká „fárání“*). Někdy v té době také začal využívat služby na lodi Hermes. K tomu říká: „Je dobrý, že se tu můžete s někým poradit, když si nevíte rady, dochází sem zdravotní sestra, občas mi tu i něco vytisknou. Je tu víc čisto a jsou tu dobré sprchy.“ (*služba na lodi Hermes je hrazená, klient za přespaní a další služby platí 20 Kč*). Při dotazu na jeho běžný den v poslední době odpovídá: „Když nemám brigádu, tak ráno vstanu, na lodi se osprchuju, oblíknu se a tra-dá na papír, pak jídlo, pak zase na papír, pak Charita a zase zpátky sem. V poslední době mám raději ústraní.“

Na cestách se Marian naučil pečovat o své zdraví, snaží se jíst dobré potraviny a hlavně ovoce a zeleninu. Nejdůležitější je to pro něj na konci podzimu a přes zimu. Díky tomuto nastavení a spolupráci se zdravotníky se mu podařilo překonat některé závažnější zdravotní problémy. Svůj návyk na amfetamin výrazně omezil, užívá nyní tak jednou za 14 dní a rád by se ho v budoucnu zbavil úplně. Především v zimě občas pije alkohol, aby se zahřál.

Rád by si našel nějakou stálou partnerku a usadil se, ale ve svém okolí zatím nikoho takového nenašel. V poslední době vnímá mezi lidmi ve společnosti napětí a tzv. blbou náladu. Rád by proto zase zvednul kotvy a odjel do Anglie: „Budu muset ušetřit na cestu asi 10 tisíc korun – na jízdenku, spacák, hygienu a nějaké jídlo.“

Slovo psychologa Tomáše Blahy k psychologické poradně na lodi Hermes::

S klientem se nepravidelně setkávám již přes dva roky, jeho konkrétní zakázkou je potřeba zakotvení a spočinutí v dlouhodobém partnerském vztahu. Stále hledáme možnosti a způsoby, jak toho lépe dosáhnout, i když se to zatím nepodařilo. Klient mě postupně uváděl do života lidí bez přístřeší, je mým průvodcem tímto prostorem. **Důležité** v této poradně je vytvoření atmosféry přijetí a naslouchání. Setkávám se zde také s tématy akutní krize při psychiatrickém onemocnění, před nástupem do výkonu trestu, při závislostním chování či při závažném onemocnění atd. Pro řešení problémů různého typu je také důležitá spolupráce s ostatními členy týmu na lodi Hermes. S klienty trávím čas dle jejich potřeby (orientačně 15 minut - 1 hodinu), služba na lodi Hermes je klientům poskytována 1x týdně v rozmezí 3 hodin.

Pracuji jako psycholog v Poradně pro manželství, rodinu a mezilidské vztahy v Táboritské ulici. Zde se setkávám převážně s tématy partnerských vztahů a rodičovských kompetencí.

Copyright CSSP, PhDr. Marie Šusterová

23. 3. 2015